

Není snad filmového diváka, který by neznal podobu Vlasty Buriana! Proto mohl režisér Karel Lamač ve filmu *Nezlobte dědečka* úplně klidně nabídnout nejdříve pouhou jeho siluetu a bylo jasné, že všichni v sále ihned poznali krále komiků. Vlasta Burian byl k poznání i podle hlasu. Diváci prvních filmů, v nichž hrál, byli však ochuzeni, protože ho ještě neslyšeli. To už si dnes nedovedeme představit. Projekce němých filmů často provázal nějaký hudební nástroj, hlavně klavír. Vlasta Burian hrál hned ve čtyřech němých filmech. Ten první, *Tu ten kámen aneb Kterak láskou možno v mžiku vzplanout třeba k nebožtíku*, se jako jediný nedochoval. Ve filmu se to hemžilo učenými egyptology. Filmaři tehdy totiž reagovali na senzační nález hrobky mladého faraona Tutanchamona. Vlasta Burian si zahrál nesmělého nápadníka Fridolína a byl chválen i v tisku: „...zajímavé je prvotní vystoupení na plátně dnes nejpopulárnějšího groteskního komika pražského – Vlasty Buriana.“

□ Už první zvukový film Vlasty Buriana, kterým byl slavný *C. a k. polní maršálek* (1930), dosáhl nebetyčného úspěchu. Komédie o falešném maršálkovi se v pražských kinech promítala celkem dvaadvacet týdnů a vidělo ji téměř půl milionu nadšených diváků, kteří do pokladen odevzdali tři miliony korun.

□ Do Prahy na Žižkov se Burianovi přistěhovali 5. května 1901, to synovi bylo deset roků.

Burianovi bydleli do roku 1901 v Liberci. Tatínek krejčí v německém prostředí vlastenčil, mj. byl významným členem ochotnického divadla při místním Sokole. Pan Antonín Burian zpíval s Vlastíkem na kůru, v Praze brával syna na operu. S manželkou snili o tom, že i jejich potomek bude slavný zpěvák.

Budoucí král komiků měl dvě křestní jména, Josef Vlastimil, jak si můžeme přečíst i na jeho vysvědčeních z obecné školy. Ze zpěvu mívával jedničky, také z kreslení a z tělocviku, z dalších předmětů dvojky i trojky.

Ale když začal Burian veřejně vystupovat, upravil si jméno na Vlasta. I další komici tak trochu nadbíhali publiku familiární podobou svého jména – třeba Saša Rašilov, Eman Fiala, Fanda Mrázek. No, ne všichni, dokážete si představit, že na plakátech Osvobozeného divadla by bylo vytištěno Honza Werich a Jirka Voskovec?

Burian kabaretiér

Z všestranného sportovce Vlasty Buriana, který své sportovní přátele na různých večírcích bavil jako imitátor a parodista, se stal profesionálním kabaretiérem.

Po válce prošel všemi slavnými pražskými kabarety, třeba slavnou Lucernou.

□ Burian kabaretiér zápasil o úspěch u diváků především s Ferencem Futuristou (na fotografii), který v jednom podniku vystupoval vždy po něm. Dlouho si Ferenc lámal hlavu, proč jemu se diváci nesmějí, zatímco při vystoupení Burianově se ozýval hlasitý smích, který zazníval až do Ferencovy šatny. Jednou se šel Ferenc podívat na Burianovo vystoupení a zjistil, že konkurent předvádí jeho vlastní čísla!

Burian účinkoval i jako sborista v operetních souborech. Jenže na svá vystoupení přicházel soustavně pozdě, neboť podepsal několik smluv najednou. Proto se ředitelé kabaretů dohodli, že navzdory jeho obrovské popularitě mu už nikdo angažmá nenabídne. A tak se Vlasta Burian stal ředitelem divadla a angažoval sám sebe.

V někdejší novostavbě Paláce Báňské a hutní společnosti si nechal postavit divadlo přesně podle svých představ. Majitelé společnosti jeho přítomnosti využili k vtipné reklamě: „Palác Báňské a hutní by se zřítíl pod otřesy smíchu publika z Burianova divadla, kdyby nebyl stavěn z oceli. Nezávazný projekt a nabídku na váš dům s ocelovou kostrou vypracuje vám Báňská a hutní společnost.“

Reklamu pravidelně tiskli i v časopisu nazvaném *Přestávka Burianova divadla*.

Bývalo tam plno jiných reklam a také oslavných článků o Vlastu Burianovi. Zaujmut diváka hned po příchodu na jeviště, strhnout na sebe pozornost, se Vlasta Burian naučil už v kabaretech. Ještě ze zákulisí rozesmál diváky vtipnou replikou.

Vlasta Burian často pozoroval skrytě diváky u pokladny a všímal si zajímavých typů, které pak napodoboval. Nejčastěji představoval člověka z lidu. Solidního člověka solidního stavu: řemeslníka, obchodníka, funebráka, úředníka, listonoše, zřízence.

Jeho postavy jsou však rozverní, skotačiví a zlobiví lidé, kteří většinou opovrhují okázalostí a důstojností. Zvláště když se ocitnou ve vyšší společnosti.